

Hoe doe ik EIF?

Deel 2 evaluatie groepsfunctioneren en intercollegiale toetsing (ICT)

Vanaf 2020 geldt de nieuwe herregistratie-eis van het College Geneeskundige Specialismen (CGS) dat je eenmaal in de vijf jaar voorafgaande aan de verloopdatum van je registratie hebt deelgenomen aan een geaccrediteerd systeem van evaluatie van je individueel functioneren. Daarnaast vereist de regelgeving ook periodieke evaluatie van het functioneren van de groep waarin de geneeskundig specialist of profielarts werkzaam is.

Voor sociaal geneeskundigen hebben de wetenschappelijke verenigingen KAMG, NVVG en GAV besloten deze herregistratie-eisen zo laagdrempelig, praktisch en effectief mogelijk uit te werken en daarbij aan te sluiten bij de opzet en het functioneren van de bekende ICT-groepen.

In de korte handleiding "Hoe doe ik EIF?" van juni 2018 hebben we het model voor het periodiek evalueren van het individueel functioneren beschreven. Daarin was al een processtap met betrekking tot het evalueren van groepsfunctioneren in relatie tot de ICT-groep opgenomen. In dit vervolg op de korte handeling (deel 2) volgt een nadere uitwerking.

1. Ga naar een ICT-groep die voldoet aan de eisen (uit Hoe doe ik EIF?, juni 2018)

Voor je herregistratie moet je – naast het evalueren van je individuele functioneren – ook aantonen dat je deelnam aan een kwalitatief goede ICT-groep en dat je hebt deelgenomen aan het evalueren van het groepsfunctioneren. De bewijstukken zijn onderdeel van jouw digitale portfolio.

- De samenstelling en werkwijze van de ICT-groep moet voldoen aan de eisen van je beroepsvereniging. Zie onderstaande randvoorwaarden voor ICT-groepen van GAV, KAMG en NVVG.
- Iedere ICT-groep **start begin 2019** met het opstellen van en Groepsontwikkelplan (GOP). Hierin beschrijf je/jullie kort welke ontwikkeling de groep de komende jaren wil door maken. Jaarlijks wordt dit plan aangepast.
- Je ICT-groep evalueert jaarlijks het eigen functioneren en groepsproces. Dit wordt vastgelegd in het jaarverslag van de ICT-groep. Voorbeeldvragen die ICT-groepen kunnen gebruiken voor evalueren van groepsproces worden momenteel geïnventariseerd en zullen aan de ICT-groepen ter beschikking worden gesteld.
- Eenmaal per vijf jaar wordt je groep gevisiteerd, dat wil zeggen er vindt een evaluatiegesprek plaats met een externe, geaccrediteerde coach. Deze externe coach doet verslag van het evaluatiegesprek en vult daartoe het evaluatieformulier groepsfunctioneren in (straks te vinden in het digitale systeem) en plaatst een vinkje in het portfolio van de deelnemende artsen indien aan de minimale eisen is voldaan.

Let op: voor de herregistratie van profielartsen en specialisten in de periode 2020-2025 geldt het volgende regime:

- **Alle** ICT-groepen starten in **2019** met het **opstellen en jaarlijks evalueren** van het GOP
- De ICT-groepen hebben/krijgen **vijf jaar de tijd** om een **evaluatiegesprek met de externe, gecertificeerde coach (visitor)** te organiseren. Dit geldt dus ook voor de deelnemers aan de ICT-groep waarbij de herregistratiedatum al voor dat moment ligt.

2. Randvoorwaarden voor ICT-groepen in het kader van evaluatie groepsfunctioneren

Groepsgrootte en groepssamenstelling

- De grootte van de groep is 4 - 12 deelnemers. In beginsel is er sprake van een vaste groep deelnemers. Wisselingen in de groep worden beschreven in het jaarverslag.
- De groep heeft een voorzitter die ervaren is in de gehanteerde methodiek(en) en die affiniteit en bij voorkeur vaardigheden heeft in het begeleiden van ICT groepen, bijvoorbeeld doordat hij/zij scholing hierin heeft gevolgd.
- Tenminste 75% van de deelnemers is geregistreerd als sociaalgeneeskundige of profiel-arts KNMG binnen het specialisme M&G.¹

¹ Dit is een overgangsfase voor de komende vijf jaar, daarna zullen de wetenschappelijke verenigingen deze eisen evalueren. Het streven is om aan te sluiten bij de eisen van andere specialisten en in deze 75% norm enkel geregistreerd specialisten mee te tellen. Profielartsen kunnen ICT groepen formeren voornamelijk bestaande uit profielartsen om met deze ICT te voldoen aan de herregistratie eisen voor profielregistratie.

- De leden van de groep verrichten voldoende overeenkomstige werkzaamheden, zodat een collectief aanvaarde norm in uitvoering van het werk de basis vormt voor de inhoud van de ICT-onderwerpen. Deelnemers zijn gelijkwaardig. Dat wil zeggen dat er tussen deelnemende leden geen sprake mag zijn van een hiërarchische verhouding; niet binnen de groep maar ook niet daarbuiten.
- Er is een veilig klimaat in de groep waardoor deelnemers vrij en open kunnen deelnemen aan het groepsproces.
- Alle deelnemers nemen actief deel aan het ICT-proces en conformeren zich aan de gehanteerde methodieken.

Omvang

- Minimaal 8 uur per jaar, verdeeld over minimaal 3 bijeenkomsten.

Groepsontwikkelplan, jaarplan en verslaglegging

- Eens in de vijf jaar – te beginnen in 2019 – stelt de groep een Groepsontwikkelplan (GOP) op. Aan de hand van het format beschrijft de groep welke ontwikkeling de groep de komende jaren wil door maken. Jaarlijks pas je dit plan aan of stel je bij.
- Elk jaar stelt de groep een jaarplan voor de intercollegiale toetsing (ICT) op. Hierin staan:
 1. de onderwerpen die de ICT groep wil bespreken in het komende jaar
 2. de punten uitgewerkt waar de groep dat jaar aan wil werken op basis van het GOP. Te denken valt aan punten ten aanzien van het ICT-groepsproces en ten aanzien van het verbeteren van het professioneel handelen in de praktijk als groep van professionals (sociaal geneeskundigen).
- Van iedere bijeenkomst wordt door een verslag gemaakt. Hierin wordt vermeld:
 - Datum bijeenkomst
 - Namen deelnemers (voorletters, (meisjes)naam)
 - Behandeld onderwerp en gehanteerde ICT-methodiek
 - Gemaakte werkafspraken, besluiten en follow-up
- De groep maakt tenminste eenmaal per jaar een jaarverslag aan de hand van het format voor de jaarlijkse groepsevaluatie. Alle deelnemers ontvangen na opstelling een door de voorzitter ondertekend exemplaar. Dit document kunnen deelnemers uploaden in het digitale dossier EIF.

Werkwijze

- Onderlinge toetsingsgroepen zijn zelfsturend. Dat wil zeggen dat de deelnemers in overleg bepalen welk onderwerp wordt besproken binnen de groep.
- Het onderwerp is beschreven in het jaarplan van de ICT-groep en van te voren is bekend wie het voorbereidt en volgens welke methodiek gewerkt wordt. Als er vooraf geen onderwerp bekend is, wordt gezamenlijk een onderwerp en de methodiek bij start van de bijeenkomst vastgesteld.
- Het onderwerp dient de professionaliteit als sociaal-geneeskundig specialist te bevorderen.
- De gehanteerde methodiek(en) voldoen aan de door de wetenschappelijke vereniging geaccrediteerde randvoorwaarden voor ICT-methodieken. De gebruikte methodiek(en) wordt(en) in het jaarverslag beschreven en verantwoord.
- De gehanteerde methodieken zijn voor ieder duidelijk (toegelicht en besproken).
- De gehanteerde methodiek dient te passen bij de ingebrachte problematiek; een groep kan dus van meerdere methodieken gebruik maken.
- De voorzitter licht het doel van elke stap toe bij de overgang naar een volgende fase.
- Tenminste eenmaal per jaar worden het proces en de gebruikte methodieken geëvalueerd en formuleert de groep verbeterpunten.

ICT of intervisie methodiek

Methodieken om ICT of intervisie uit te voeren moeten voldoen aan een aantal kenmerken:

- essentieel is dat er een systematische en cyclische werkwijze is;
- waarin wordt gereflecteerd op persoon- en functiegebonden vraagstukken en knelpunten uit de werksituatie;
- die erop gericht is de kwaliteit van werken te bevorderen.

Intervisie legt de nadruk op reflectie en 'niet normerend' kijken naar individueel handelen, persoonlijk leren. ICT richt zich op het toetsen van het handelen.

De methode omvat minimaal de volgende stappen:

- Probleem of toetsingsonderwerp beschrijven en/of inkaderen
- Beeldvorming, wat is werkelijkheid en wat zou de norm moeten zijn
- Oordeelsvorming, vergelijken van werkelijkheid met norm
- Evaluatie (bijvoorbeeld individueel en als groep leerpunten, groepsgedrag, gedrag in vergelijkbare situaties of afspraken)

Hieraan vooraf gaat een fase van inventariseren van mogelijk te bespreken problemen in de groep en gezamenlijk een probleem kiezen.

Geaccrediteerde methodieken zijn:

- Balint-methode
- Incident method
- Speed-intervisie
- "ICT in engere zin"

Zie bijvoorbeeld <https://www.kessels-smit.nl/files/Intervisiemethodes.pdf>

NB. Binnen een ICT-groep kunnen meerdere methodieken worden gehanteerd, mede afhankelijk van het onderwerp dat wordt besproken.

Daarnaast kunnen andere methodieken worden gehanteerd, mits deze voldoen aan de hiervoor geformuleerde kenmerken en ze onderbouwd worden met een literaire beschrijving. In het jaarverslag en in het evaluatiegesprek met de externe coach (visitor) over het groepsfunctioneren, wordt expliciet aangegeven waarom is afgeweken van voornoemde geaccrediteerde methodieken en gekozen is voor een andere methodiek.

3. Formats en voorbeelden

Voor het Groepsontwikkelplan (GOP) en het jaarverslag zijn formats ontwikkeld die de ICT-groepen en deelnemers kunnen hanteren. Zie website.

Deze formats zijn per 1 januari 2019 voor iedere deelnemer als lege documenten te downloaden en vervolgens ingevuld te uploaden in het digitale EIF-systeem dat momenteel gebouwd wordt.

Ten behoeve van het evalueren en groepsfunctioneren en ieders rol/bijdrage aan het groepsproces zijn vele instrumenten, apps en meters in de markt. Vanuit de projectgroep EIF zal een set/lijst met relevante vragen worden opgesteld die ICT-groepen *kunnen* hanteren bij het evalueren van het groepsfunctioneren. Uiteraard staat het de ICT-groepen ook vrij om geavanceerde meetinstrumenten te gebruiken, maar let op deze zijn veelal licentiegebonden en dus slechts tegen betaling beschikbaar.

4. 25 accreditatiepunten

Als de sociaalgeneeskundig specialist of profielarts de evaluatie van het individueel functioneren en/of de evaluatie van het groepsfunctioneren volledig heeft doorlopen en afgerond, wordt dit aangetekend in zijn/haar GAIA-dossier. Vanuit het digitale EIF-dossier/systeem wordt automatisch een aantekening gemaakt in het GAIA-dossier.

Op dat moment dat in het GAIA-dossier de afronding van zowel de individuele evaluatie als de groepsevaluatie zijn opgenomen zullen 25 accreditatiepunten worden toegekend (als onderdeel van de benodigde 200 accreditatiepunten voor deskundigheidsbevordering per 5 jaar). Let op, de 40 accreditatiepunten voor ICT blijven gewoon gehandhaafd.

5. Externe coaches (visitatoren)

Vanuit de NVVG, GAV en KAMG achterban is enthousiast gereageerd op de oproep tot aanmelden als visitator EIF, voortaan externe coaches genaamd. Inmiddels hebben we bijna 70 aanmeldingen ontvangen met een mooie verdeling over de specialismen/vakgebieden. Inmiddels is het Kwaliteitsbureau Sociale Geneeskunde (KBSG) opgericht voor de organisatie en uitvoering van het evalueren individueel functioneren en groepsfunctioneren. Het KBSG zal in overleg met de werkgroep de aanmeldingen doornemen. Op basis van een aantal criteria, waaronder specialisme, man/vrouw verdeling, aandachtsgebied, wordt een eerste groep van circa 20 externe coaches samengesteld die vervolgens een training zullen ontvangen. Alle aangemelde externe coaches ontvangen binnenkort bericht over de voortgang en plaatsing in een trainingsgroep. De eerste training externe coaches zal in december 2018 plaatsvinden. De trainingen voor de tweede en derde groep externe coaches worden in het voorjaar van 2019 gepland.

6. Meer en uitgebreide informatie?

Op de websites van GAV, KAMG en NVVG zijn beschikbaar:

- Een uitgebreide beschrijving van het model EIF
- Een set van EIF-instrumenten (die in de tweede helft van 2018 worden opgenomen in het digitale systeem)
- Formats groepsontwikkelingsplan en jaarverslag ICT

Zie www.gav.nl, www.kamg.nl en www.nvvg.nl